

Integration

Indholdsfortegnelse

Arbejdsgiverne forhindrer udlændinge i at få arbejde 1

Næsten hver anden dansker mener, at arbejdsgivernes fordomme mod flygtninge og indvandrere er en af hovedårsagerne til den høje ledighed blandt udlændinge i Danmark.

Fagbevægelsen vil sikre praktikpladser til etniske unge 4

LO søsætter nu et pilotprojekt, der skal sikre 300 unge med etnisk baggrund en praktikplads i såvel den private som den offentlige sektor.

Nej til forskelsbehandling af fremtidens førtidspensionister 7

LO vil kæmpe hårdt for at få samlet fire pensionsydelse i én ny ydelse i en kommende reform af førtidspensionen.

Holdningen:

Behov for en national

EU-kontrakt 9

Af LO's formand Hans Jensen

Arbejdsgiver-fordomme hindrer udlændinge i at få arbejde

Gallups interviewundersøgelse blandt 2.781 danskere over 18 år viser, at vi især tror, at udlændinges høje ledighed skyldes fire forhold: Sproglige problemer, arbejdsgiverfordomme, kulturelle problemer og manglende kvalifikationer.

Arbejdsgiverne forhindrer udlændinge i at få arbejde

Danske arbejdsgivere er en af de væsentligste årsager til, at udlændinge har svært ved at få fast arbejde. Det siger næsten hver anden voksne dansker i en ny Gallup-analyse, gennemført for LO's nyhedsbrev Udspil. Men arbejdsgivernes fordomme mod udlændingene er ikke det eneste, der fører til ekstrem høj arbejdsløshed blandt udlændinge: Sproglige og kulturelle problemer sammen med manglende kvalifikationer er med til at gøre billedet komplet, viser undersøgelsen

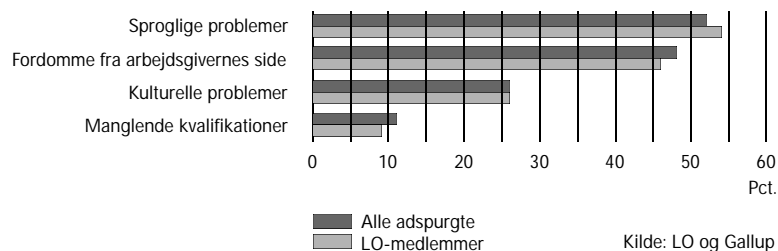
Arbejdsgivernes fordomme om flygtninge og indvandrere er en af de absolut vigtigste årsager til, at udlændinge bosat i Danmark har så svært ved at finde arbejde. 48 pct. af alle mener, at fordomme fra arbejdsgivernes side er en af hovedårsagerne til den høje ledighed blandt udlændinge.

Det viser en Gallup-analyse, udført for LO's nyhedsbrev Udspil. Analysen er gennemført som telefoninterview blandt i alt 2.781 danskere over 18 år med stemmeret. Undersøgelsen er gennemført i perioden fra 18. januar til 6. februar i år.

Undersøgelsen fastslår, at danskerne har et klart billede af fordomsfyldte arbejdsgivere, som en væsentlig årsag til flygtninge og indvandreres høje arbejdsløshed. Og det er et endog meget klart billede. Selv blandt selvstændig erhvervsdrivende mener 44 pct., at en af årsagerne til, at udlændinge har svært ved at finde arbejde, skal findes hos arbejdsgiverne. Og blandt gruppen af arbejdsløse deles synspunktet af 50 pct.

At arbejdsgiverne udviser en fordomsfyldt attitude over for flygtninge og indvandrere er ikke kun et svar, som privat ansatte lønmodtagere giver. I undersøgelsen svarede hele 54

Hver anden dansker mener, at fordomme for arbejdsgivernes side er en af årsagerne til høj ledig blandt udlændinge.

pct. af de offentligt ansatte, at arbejdsgivernes fordomme var en årsag til den høje arbejdsløshed blandt flygtninge og indvandrere. Blandt de privat ansatte lønmodtagere deles synspunktet af 45 pct.

- Det er beskæmmende, at arbejdsgivernes holdninger til flygtninge- og indvandrere i så høj grad er styret af fordomme, at hver anden dansker ser problemet, og uopfordret ser det som en af de væsentlige årsager til den uhyggeligt høje ledighed blandt lønmodtagere med en anden etnisk baggrund, siger LO's formand Hans Jensen og fortsætter:

- Jeg tror, det er en mulighed, at mange arbejdsgivere - bevidst eller ubevidst - forsøger at foregribe problemer på arbejdspladsen, som ikke eksisterer. LO's analyse viser nemlig klart, at der kun yderst sjældent opstår problemer i samarbejdet mellem danske lønmodtagere og deres kolleger af en anden etnisk oprindelse. Åbenbart forsøger nogle arbejdsgivere at beskytte sig mod problemer, som ikke eksisterer, ved at undlade at ansætte udlændinge.

Det står i skærende kontrast til direktør Hans Skov Christensens, Dansk Industri, udmeldinger for nylig, hvor han efterlyste bedre muligheder for at tiltrække yderligere udenlandsk arbejdskraft til industrien, mener LO's formand.

Han understreger, at der uhyre sjældent opstår samarbejdsproblemer mellem danske lønmodtagere og deres udenlandske kolleger. Gallup-analysen har også afsløret, at ni ud af ti lønmodtagere ikke har eller kun oplever få samarbejdsproblemer med deres udenlandske kolleger.

Sprog og kultur er andre barrierer

I Gallup-analysen blev de 2.781 danskere spurgt om, hvorfor det er så svært for udlændinge at finde arbejde. Der kunne svares frit og uhjulpent.

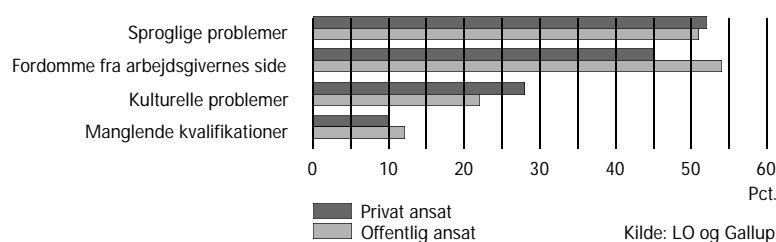
Udover arbejdsgivernes fordomme viser undersøgelsen, at to andre forhold er afgørende for danskernes opfattelse af årsagerne til den høje ledighed blandt udlændinge.

Først og fremmest oplever vi, at der er store sproglige problemer. Hele 52 pct. mener, at sproget er en af de barrierer, der holder flygtninge- og indvandrere ude fra arbejdsmarke-

Flere offentligt ansatte mener, at arbejdsgiverfordomme har betydning for indvandreres ledighed.

54 pct. af de offentligt ansatte mener, arbejdsgiverfordomme har betydning for indvandreres høje ledighed

Mere end hver anden offentligt ansatte mener, at arbejdsgivernes fordomme mod flygtninge og indvandrere har betydning for deres høje ledighed.

det, mens godt en fjededel mener, at det handler om mere generelle kulturelle problemer. Endelig mener 11 pct., at det skyldes manglende kvalifikationer.

Undersøgelsen viser desuden, at der er en forsvindende lille opbakning blandt danskerne til de mere ekstreme og potentielt fremmedfjendske synspunkter. Eksempelvis mener stort set ingen af de adspurgte, at det handler om religiøs overbevisning, mens blot to-tre pct. mener, det skyldes forhold som anderledes hudfarve, at udlændinge ikke kan eller vil integreres i det danske samfund eller, at de kun kommer for at "nasse", at mange indvandrerkvinder går med tørklæde og så videre. Adspurgt mener danskerne end ikke, at fremmedklingende navne har betydning.

- Der er ingen tvivl om, at danskerne generelt gerne vil arbejde sammen med kolleger af fremmed herkomst - og et af det væsentligste problemer i forhold til en god integration handler om sprog og kultur, samt arbejdsgivernes modvilje mod at ansætte udlændinge, siger Hans Jensen og fortsætter:

- Men sproget kan vi gøre noget ved gennem en intensiveret sprogundervisning, som også regeringen lægger op til i udlændingepakken som blev fremlagt for et par uger siden. Problemerne med kulturelle forskelle er noget, begge parter har et ansvar for. Vi skal selv lære at være mere åbne, mens flygtninge og indvandrere skal forholde sig endnu mere åbent over for det danske samfund.

Hans Jensen er straks mere bekymret over for antydningerne af en generel modvilje fra arbejdsgivernes side.

- Arbejdsgiverne kan ikke på den ene side foreslå en øget indvandring til Danmark og samtidig aktivt holde flygtninge og indvandrere uden for arbejdsmarkedet. Sammen med Dansk Arbejdsgiverforening har LO gennem det seneste års tid forsøgt at intensivere indsatsen for en bedre integration via arbejdspladserne. Gallup-undersøgelsen viser, at det ikke er nok med overordnede principper. Arbejdsgiverforeningen må endnu mere aktivt forsøge at overbevise den enkelte arbejdsgiver om, at udlændingene i Danmark har de nødvendige kvalifikationer - og at de ikke udgør en trussel mod samarbejdsklimaet på arbejdspladsen, siger Hans Jensen.

Om Gallup-undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført i perioden 18. januar til 6. februar som telefoninterviews blandt 2.781 danskere over 18 år med stemmeret.

Undersøgelsen er fuldt ud repræsentativ.

Integration via arbejdet

Op gennem 90'erne faldt ledigheden drastisk til det nuværende niveau, hvor under fem pct. af arbejdsstyrken står uden fast arbejde. Men udlændinge bosat i Danmark har gennem hele perioden - og må fortsat - leve med langt højere ledighedsprocenter end deres danske kolleger. For visse indvandrergrupper var ledigheden i perioder langt over 30 pct.

- Det er en af de væsentligste årsager til, at vi i dag oplever, at integrationen af udlændinge i Danmark slår fejl. Der er ikke grundlæggende nogen modvilje mod flygtninge og indvandrere blandt lønmodtagerne ude på den enkelte arbejdsplads. Derfor skal vi i de kommende år forsøge at sætte endnu mere pres på integrationen af udlændinge via arbejdsmarkedet. Det vil sætte flere udlændinge i stand til at tage ansvar for eget liv. Og

det vil mindske konfliktfladerne mellem danskere og udlændinge, slutter Hans Jensen.

Yderligere oplysninger: LO-konsulent Claus M. Mikkelsen på telefon 35 24 60 38

Yderligere kommentarer: LO's formand Hans Jensen på telefon 35 24 60 00

Integration

Fagbevægelsen vil sikre praktikpladser til etniske unge

Fagforbund og fagforeninger har sammen med LO givet hinanden håndslag på at ville finde praktikpladser til elever med etnisk baggrund. Fagbevægelsen har et fintmasket netværk af afdelinger og fagforeninger, der har god kontakt med virksomhederne. Og det bliver krumtappen i et forsøg, som skal forsøge at finde 200 praktikpladser på det private arbejdsmarked og 100 på det offentlige. LO håber, at Dansk Arbejdsgiverforening vil spille med og gøre det til et fælles projekt for arbejdsmarkedets to store hovedorganisationer

Integrationen af flygtninge og indvandrere i Danmark har haft svære kår. Det vidner ledighedsstatistikken om. Ikke alene har visse indvandrergrupper haft en ledighed på over 30 pct. Men ledigheden rammer også veluddannede andengenerationsindvandrere, der bitterligt må sande, at det ikke er lige sådan at vinde fodfæste på et benhårdt arbejdsmarked.

Derfor vil LO nu iværksætte en række konkrete projekter, der skal lette vejen til de danske arbejdspladser for de etniske unge.

Et af de første projekter, som sættes i værk allerede i dette forår, har fået arbejdstitlen "200&300". Det har til formål at sikre, at de unge med etnisk baggrund ikke altid står tilbage på de tekniske skoler og andre erhvervskoler uden praktikplads.

- Den mest sikre måde at integrere udlændinge og deres børn på, sker via arbejdspladserne. Lykkes det at bryde isen, vil de kommende generationer af unge andengenerationsindvandrere få en bedre mulighed for at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet. Slet og ret fordi de via faglige uddannelser besidder de kvalifikationer, som arbejdsgiverne efterspør-

ger. Dét, at de får en uddannelse og efterfølgende fast beskæftigelse, vil styrke deres evne til at tage ansvar for deres eget liv - og dermed også åbne sig endnu mere mod det danske samfund og dansk kultur, siger Hans Jensen.

Han slår fast, at de unges største problem, er at de må leve med en større risiko for at ende i skolepraktik-ordningen. Problemet er, at de slet ikke eller først meget sent får kontakt med arbejdspladserne i det virkelige liv. Det betyder også, at der heller ikke rækkes ved arbejdsgivernes fordomme og manglende tiltro til de unges kvalifikationer.

Pilotprojekt

Som et pilotprojekt vil LO benytte fagbevægelsens tætte netværk af lokalafdelinger og fagforeninger til direkte kontakter med virksomhederne. Det skulle gerne munde ud i aftaler om praktikplads til i første omgang 200 etniske unge på det private arbejdsmarked og 100 i den offentlige sektor.

- Fagforbundene har stort set afdelinger i alle større danske byer - og jeg tror ikke, at det vil være nogen svær opgave for den enkelte afdeling at stampede et par praktikpladser op af jorden gennem en personlig kontakt til virksomhederne. I øjeblikket er vi i gang med at finde frem til de i første omgang 300 unge, som vi vil forsøge at hjælpe til en praktikplads, siger Hans Jensen og fortsætter:

- Men det er ikke gjort med dét. Samtidig vil vi via regeringens initiativer i kølvandet på sidste års finanslov og den netop offentliggjorte udlændingepakke sikre, at de 200 etniske unge, der får en praktikplads på private virksomheder, også får en tovholderperson, som kan hjælpe dem gennem hverdagen og uddannelsesforløbet på arbejdspladsen. Netop det, at der på den enkelte arbejdsplads knyttes en person, der kender virksomheden og faget, til den enkelte praktikant, vil være med til at fastholde den unge i uddannelsen.

Fordommenes møde med virkeligheden

Hans Jensen mener i øvrigt, at selve tovholderordningen vil være med til at gøre den generelle integration af flygtninge og indvandrere lettere, fordi der skabes nogle medmenneskelige bånd mellem de to grupper. Det er vigtigt, fordi fordomme og mystikken kun sjældent overlever mødet med virkeligheden.

Tovholderordningen udløser et tilskud til virksomheder, der ansætter flygtninge og indvandrere. Tilskuddet baseres på et timetilskud på mellem 10 og 30 timer pr. nyansat medarbejder. Tovholderen vil typisk være en tillidsrepræsentant eller en medarbejder fra personaleafdelingen, men der kan også blive tale om at købe ekstern konsulentbistand.

LO's formand har store forventninger til den særlige indsats.

- For os handler det om at lave et konkret stykke arbejde, som her og nu handler om at hjælpe de etniske unge til en fremtid på det danske arbejdsmarked. Og her har både fagbevægelsen og arbejdsgiverne en stor rolle at spille. Men vi må også erkende, at det sker i en situation, hvor vi hvert år mangler omkring 8.000 praktikpladser. Derfor håber jeg, at

projektet kan være med til at bryde isen, så samarbejdet mellem fagbevægelsen og den enkelte virksomhed også kan bruges til at skabe flere praktikpladser i det hele taget, siger Hans Jensen.

Fagbevægelsen må også se indad

Projekt "200&300" er ikke det eneste initiativ, som LO er parat til at sætte i værk. Et andet handler om at tiltrække nydanskere til det fagpolitiske arbejde. Det er nemlig stadig et særsyn at se tillidsfolk med en anden etnisk baggrund end dansk.

- Vi har gennem flere år arbejdet målrettet - og med succes - på at sikre en mere ligelig kønsrepræsentation blandt tillidsrepræsentanterne. Derfor ligger det lige for at bruge disse erfaringer på at tiltrække medlemmer med en anden etnisk baggrund til det faglige arbejde. Eksempelvis kunne man forestille sig, at vi kunne "håndplukke" en gruppe nydanskere og give dem en kickstart i det fagpolitiske system, siger Hans Jensen.

En tredje ide, som LO arbejder på at gennemføre, stammer fra Frankrig, hvor man med succes har etableret en gudfader/gudmoder-ordning for unge med etnisk baggrund. I området omkring Lyon har en række ledere og mellemledere påtaget sig en slags "guide-rolle" over for en gruppe utilpassede "ny-franskmænd". I løbet af bare to år er ca. 400 ud af 600 unge kommet enten i arbejde eller i gang med en uddannelse. I dansk regi vil det være naturligt, at man ud over virksomhederne også trækker på tillidsrepræsentanterne og LO-medlemmerne på den enkelte arbejdsplads.

Det aktive engagement skal styrkes

- Fagbevægelsen er engageret i en lang række aktiviteter af mere holdningsbearbejdende karakter. Det er fint og godt. Og har stor betydning for, at vi aldrig tidligere har oplevet en så stor interesse som nu for at sikre en ordentlig og god integration af udlændinge på danske arbejdspladser. Men vi skal have gjort integrationsbestræbelserne endnu mere konkrete. Og fagbevægelsens aktive engagement lokalt via afdelinger og tillidsrepræsentanterne kan blive en vigtig brik i fremtidens integrationsbestræbelser. Ved at skabe rollemodeller og åbne arbejdspladserne for alle lønmodtagere - uanset deres baggrund - kan vi gøre udlændingepakken og integrationspolitik overflødig, siger Hans Jensen.

- Det vigtige er jo, at vi skaber rum og plads til den enkelte indvandrer, så han eller hun kan forsørge sig selv. Vi skal lære at se den enkelte som en ressource snarere end en belastning. Når vi dette mål, bliver integrationspolitikken overflødig. Derfor er det nogle særdeles beklagelige strømme, der i denne tid går gennem dansk politik. Danmark har aldrig været kendetegnet ved en angst over for fremmede kulturer. Derfor skal vi heller ikke nu blive angstfildte over for det multikulturelle.

Yderligere oplysninger: LO-konsulent Jette Lykke på telefon 35 24 61 57

Yderligere kommentarer: LO's formand Hans Jensen på telefon 35 24 60 00

Førtidspension

Nej til forskelsbehandling af fremtidens førtidspensionister

Et førtidspensionssystem med flere satser spilder både menneskelige og økonomiske ressourcer. Derfor vil LO kæmpe hårdt for at få de fire eksisterende pensionsordninger samlet i én sats i forbindelse med den reform af førtidspensionen, som indgik i finanslovsaftalen for 2000.

I forbindelse med finansloven for år 2000 blev det mellem regeringen, Venstre, de konservative, SF, CD og Kristeligt Folkeparti aftalt at reformere førtidspensionssystemet. Et par klare forbedringer er allerede sikret i reformen, der skal forhandles endeligt på plads over de næste par måneder. Men foreløbig er der meget imod LO's ønske lagt op til en fremtidig model med to satser i stedet for de nuværende fire: En høj primært for medfødt handicappede og en lavere for nedslidte på arbejdsmarkedet.

- Det må vi have lavet om. En todelt model vil overføre alle dårligdommene fra det gamle system. Den vil opretholde et skel mellem forskellige typer førtidspensionister, og den vil betyde et utroligt spild af ressourcer både på det økonomiske og det menneskelige plan, mener LO-sekretær Marie-Louise Knuppert.

- Kommunerne vil jo fortsat pr. automatik henvise nedslidte medlemmer til den lave sats, og de kan så starte forsøgene på at kravle højere op i systemet. Dels fordi den højere sats i sig selv giver flere penge, men også fordi det er den, der vil udløse en eventuel tjenestemandspension eller arbejdsmarkedspension. Derfor vil der blive brugt alt for mange kræfter på at fastholde og forstærke et sygdomsbillede samtidig med, at der skal indhentes nye læge- og speciallægeerklæringer og foretages nye arbejdsprøvnings med al den kommunale sagsbehandling og de civile retssager, som følger med. Det vil i den grad lægge beslag på de i forvejen knappe, offentlige ressourcer, og dem synes vi ærligt talt kan bruges bedre, siger hun.

En forsørgelsesydelse

For LO er førtidspensionen en forsørgelsesydelse. Og med det fremtidige system ønsker LO at sikre én ydelse, der er til at leve af, for de nedslidte, som reelt ikke kan arbejde, men som i det nuværende system oftest lander på laveste førtidspension.

Når de i dag henvises til et væsentligt lavere forsørgelsesgrundlag, sker det med henvisning til den mulighed, de har for at udnytte en rest af erhvervsevne. I praksis viser det sig imidlertid kun at være en teoretisk mulighed, for undersøgelser viser, at personer på laveste førtidspension er dem, der i mindst omfang udnytter deres resterhvervsevne.

LO vil også arbejde for, at den fremtidige førtidspension bliver bruttificeret - dvs. gjort skattepligtig og dermed gennemskuelig og sammenlignelig med lønindtægt. En af fejlene

ved det nuværende system er, at det er svært gennemskueligt, fordi nogle af ydelserne er skattefri.

Reform hilses velkommen

Ellers hilser LO det velkomment, at regeringen nu har genoptaget arbejdet med at reformere førtidspensionssystemet.

Det ligger allerede nu fast, at førtidspension efter det nye system vil blive tilkendt efter det såkaldte arbejdsevnekriterium, hvor man ser på, hvad folk kan i stedet for, hvad de ikke kan. Det er sidstnævnte princip, der gælder i de nuværende førtidspensionssager efter det såkaldte erhversevnekriterium. Arbejdsevnekriteriet er allerede indført ved tilde-ling af revalidering og fleksjob.

- Arbejdsevnekriteriet er udtryk for et helt nyt og sympatisk menneskesyn, hvor man lægger vægt på personens ressourcer i forhold til arbejdsmarkedet. Det bør også køres ind i sygedagpengesager samtidig med, at det indføres på pensionsområdet, mener Marie-Louise Knuppert.

Rummeligt arbejdsmarked fortsat vigtigst

At LO nu taler nedslidte førtidspensionisters sag, strider ikke mod det faktum, at organisationen til stadighed arbejder for et mere rummeligt arbejdsmarked. Målet er alene, at det er de rigtige, der tilkendes førtidspension, og at der kommer større kvalitet ind i de faser, der ligger forud for en førtidspension. Og her er et arbejdsevnekriterium helt afgørende.

- I vores arbejdsmarkedspolitiske arbejde vil vi naturligvis fortsat fremme det rummelige arbejdsmarked. Der vil heller ikke blive slækket på vores kamp for at få styrket den forebyggende og fastholdende indsats med tidlig opfølgning på sygedagpengesager og relevante revalideringstilbud til alle. Og hvis disse bestræbelser ikke fører til tilbagevenden til arbejdsmarkedet, må vi prøve fleksjob. Men hvis heller ikke denne mulighed lykkes, så skal de, der falder igennem, behandles ordentligt med én ydelse, fastslår Marie-Louise Knuppert.

Yderligere information: LO-konsulent Michael Jacobsen på telefon 35 24 6129

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Marie-Louise Knuppert på telefon 35 24 60 00

Holdningen

Behov for national EU-kontrakt

Af LO's formand Hans Jensen

Partierne på Christiansborg er i fuld gang med det ene mere opslidende og futile indenrigspolitiske slagsmål efter det andet. Det kan i og for sig ikke undre nogen. Det er jo selve meningen med et flerparti-system. Men som det ser ud lige nu, er der mere tale om et billigt værtshusslagsmål uden andet mål end selve magten. De udenrigspolitiske dagsordener flyger gennem luften med beskyldninger om fejl, løgn og bedrag.

Set fra sidenlinien virker det som om Christiansborg-politikerne er parate til at sætte landets udvikling i stå på bekostning af nogle her-og-nu-sejre.

Men politikernes legen med især EU-politikken og sagen omkring de europæiske landes aktion mod Østrig risikerer at koble Danmark af den europæiske udvikling. De var måske til at forstå, hvis det blot handlede om Dansk Folkeparti, Fremskridtspartiet, Enhedslisten og til dels SF. Men når de mere EU-venlige partier i Folketinget begynder at så tvivl om den danske EU-politik, skaber det problemer.

Det er med en vis portion nervøsitet, at vi følger den splittelse, der for tiden kan ses i EU-politikken. Det er, som om partierne for alvor er begyndt at tro på, at det fløjtende ligegyldigt, hvad der sker i EU og i vore europæiske nabolande. Det burde ikke være nødvendigt, men en solid dansk indsats i EU er afgørende for en fortsat stabil udvikling herhjemme og for en fortsat fremgang i beskæftigelsen. Det handler slet og ret om danske lønmodtageres tryghed og velfærd.

Derfor efterlyser LO en fælles national kontrakt, hvor der i første omgang fokuseres på, at det ved den kommende regeringskonference bliver muligt for regeringen at deltage i forhandlingerne om placeringen af nye EU-institutioner og udvidelsen af EU med de øst- og centraleuropæiske ansøgerlande.

Det er i disse år nødvendigt at fastholde EU på en fast kurs omkring beskæftigelsesstrategierne. Det gør vi ikke ved at gøre EU-spørgsmål til en slagmark for indenrigspolitiske uoverensstemmelser.

Det burde være muligt for partierne at nå til en grundlæggende enighed om de overordnede målsætninger for en aktiv dansk EU-politik. En national kontrakt vil være med til at sikre dette. Og en god start kunne være at forpligte hinanden på at fastholde køreplanen for folkeafstemningen om dansk deltagelse i den fælles mønt. En slags "New Deal", hvor partierne enedes om det fælles grundlag for debatten om ØMU'en, der var rensset for de sædvanlige indenrigspolitiske trakasserier. Hvis ikke risikerer partierne, at befolkningen simpelt hen vælger at straffe politikerne ved at stemme nej i trods. Vælgerne har krav på en sober og konstruktiv debat. Og guderne skal vide, at der er nok at debattere. Og dét uden, at det behøver at ende som et andet værtshusslagsmål.